

МІСЬКА РАДА МІСТА КРОПИВНИЦЬКОГО
ДЕВ'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ СЬОМОГО СКЛИКАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 14 лютого 2020 року

№ 3139

**Про внесення змін до рішення Міської ради
міста Кропивницького від 15.02.2018 № 1429
"Про затвердження Програми природоохоронних
заходів місцевого значення на 2018-2020 роки"**

Керуючись пунктом 22 статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", пунктом 13 статті 91 Бюджетного кодексу України, Переліком видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1147, Міська рада міста Кропивницького

В И Р І Ш И Л А:

1. Внести зміни до рішення Міської ради міста Кропивницького від 15.02.2018 № 1429 «Про затвердження Програми природоохоронних заходів місцевого значення на 2018-2020 роки» (з урахуванням змін та доповнень, внесених рішеннями Міської ради міста Кропивницького від 05.06.2018 № 1701, від 06.11.2018 № 1935, від 19.03.2019 № 2457), а саме Програму та додаток до неї викласти в новій редакції (додається).

2. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань архітектури, будівництва, реклами, регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища та заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради О.Мосіна.

Міський голова

Андрій РАЙКОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Міської ради
міста Кропивницького
14 лютого 2020 року № 3139

ПРОГРАМА
природоохоронних заходів
місцевого значення на 2018-2020 роки
(нова редакція)

Вступ

Програма природоохоронних заходів місцевого значення на 2018-2020 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до статті 19 Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища”, пункту 13 статті 91 Бюджетного кодексу України і визначає пріоритети екологічної політики, передбачає поліпшення стану довкілля за рахунок удосконалення регулювання використання природних ресурсів, координації підприємств різних форм власності на території міста Кропивницького з метою дотримання ними вимог природоохоронного законодавства України.

I. Очікувані результати стану розвитку галузі за 2019 рік

Важливою умовою розвитку України, її регіонів та кожного населеного пункту є охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення.

Екологічна ситуація, яка склалась на даний час в місті Кропивницькому, об'єднує в собі оцінку стану окремих складових довкілля: повітряного і водного басейнів, земельних та рослинних ресурсів, заповідних територій, поводження з відходами. Характеристика вказаних складових постійно змінюється через негативний вплив щоденної господарської діяльності людини та природних явищ. Від напрямку змін залежить рівновага природних екосистем, збалансованість екологічного і соціально-економічного розвитку міста.

На сьогодні місто має такі ж екологічні проблеми як будь-яке інше промислове місто країни. В цілому екологічний стан нашого міста залишається стабільним, враховуючи незначну динаміку змін більшості показників, що характеризують стан довкілля, за відсутності техногенних та природних надзвичайних подій і явищ, і є доволі прийнятним у порівнянні з більшістю інших міст України. Надзвичайних ситуацій техногенно-екологічного характеру, які б зумовили значні обсяги чи неконтрольоване забруднення навколишнього середовища, протягом року на території міста не відбувалось.

Для поліпшення стану довкілля за рахунок коштів міського фонду охорони навколишнього природного середовища протягом 2019 року були виконані наступні природоохоронні заходи, а саме:

охорона і раціональне використання водних ресурсів - виконано роботи з підтримання належного санітарного стану уздовж русла річки Інгул шляхом видалення порослі, очерету, трави, самосійних та порослевих дерев, які зростають або повалені у руслі річки Інгул;

охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів – виконано комплекс робіт по здійсненню догляду за зеленими насадженнями, видаленню аварійних дерев на територіях загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів та проведено озеленення територій навчальних закладів.

Для забезпечення стабільності екологічної ситуації, зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, кількості відходів виробництва

та споживання, що утворюються в процесі виробничої діяльності, за власні кошти підприємствами міста проведено відповідні природоохоронні заходи.

Для поліпшення транспортного обслуговування населення та недопущення погіршення стану навколишнього природного середовища міста у 2018-2020 роках відповідно до Програми розвитку міського пасажирського транспорту та зв'язку м. Кропивницького міським комунальним підприємством «Електротранс» заплановано придбання електротранспорту для роботи на міських тролейбусних маршрутах з екологічним стандартом, що дозволить зменшити рівень забруднення повітря.

Враховуючи вищезазначене, постійно ведеться робота та докладаються максимальні зусилля для запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище.

II. Головні проблеми розвитку галузі

Екологічна ситуація, що склалася в місті, характеризується обсягами та особливостями впливу на навколишнє середовище транспорту, промислових підприємств і об'єктів комунального господарства.

Використання природних ресурсів і пов'язане з ним відповідне навантаження на навколишнє природне середовище - це та сфера людської діяльності, яка визначає широке коло соціальних, економічних та екологічних проблем.

Сучасний стан природних ресурсів і навколишнього середовища змушує змінити підходи щодо подальшого економічного розвитку й оцінити його з урахуванням економічних пріоритетів та наявності екологічних ризиків. Забруднюються повітря, води і ґрунти, виснажуються природні ресурси, збіднюється ландшафтне і біотичне різноманіття, що негативно впливає на живі організми і людей.

Основним джерелом забруднення атмосферного повітря залишається автотранспорт. При цьому спостерігається збільшення кількості проб, що перевищують гранично допустимі концентрації таких речовин, як пил та формальдегід.

Контроль за станом атмосферного повітря проводить лабораторія спостереження за забрудненням атмосфери II групи Кіровоградського обласного гідрометеоцентру на постійно діючих постах.

Системні спостереження проводяться по 8 інгредієнтах: пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю, оксид азоту, сажа, розчинні сульфати, формальдегіди. Спостереження в місті проводяться на трьох стаціонарних постах, які розташовані по вул. В'ячеслава Чорновола, 4, вул. Андріївській, 89, вул. Пугачова, 2.

Лабораторія надсилає проби атмосферного повітря на визначення важких металів в Центральну геофізичну обсерваторію (м. Київ), де проводять аналізи проб повітря по інгредієнтах: мідь, цинк, свинець, марганець, нікель, кадмій, залізо, хром.

Також Державною установою «Кіровоградський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» проводяться вибіркові моніторингові дослідження об'єктів навколишнього природного середовища, в тому числі атмосферного повітря.

Проблемою є також забруднення атмосферного повітря при спалюванні листя та іншого сміття.

З даного питання інспекторами спеціалізованої інспекції Міської ради міста Кропивницького складаються протоколи про адміністративні правопорушення, які передбачені Кодексом України про адміністративні правопорушення, та направляються на розгляд адміністративної комісії при Виконавчому комітеті Міської ради міста Кропивницького для притягнення до відповідальності.

Розробка уранових родовищ на території міста та Кіровоградського району призводить до техногенного забруднення зазначеної території радоном та створює підвищення радіаційного фону. Крім того, на території міста через глибинні тектонічні розломи відбувається виділення радону і його похідних продуктів розпаду (радон-222), що несприятливо впливає на клімат та є шкідливим для здоров'я людей.

Видобутком уранових руд і виробництвом уранового концентрату в Україні займається Східний гірничо-збагачувальний комбінат, діяльність якого має негативний вплив на навколишнє середовище. Характерним для видобутку урану є те, що майже всі відходи – відвали шахтних порід, скиди шахтних вод, викиди в атмосферне повітря являють собою джерела радіаційного забруднення навколишнього середовища.

Кіровоградська область - одна із найменш забезпечених місцевими водними ресурсами областей України, їх запаси майже вдвічі менші ніж в середньому по Україні. При цьому шахта веде відкачування підземних вод, які заважають виробничому процесу, та здійснює скиди у відкриту поверхневу водойму, а саме у р. Інгул.

Особливе місце серед природних ресурсів належить нічим не замінному ресурсу – воді.

Водне господарство (річки, ставки, озера та джерела) є складовою економіки не лише окремого регіону, але й держави. Воно тісно пов'язано з усіма галузями і безпосередньо впливає на задоволення необхідних соціальних і побутових умов життя населення.

Водні ресурси - це невичерпний природний матеріал життя, який треба берегти і відновлювати. Ось чому відновленню, збереженню, недопущенню забруднення і раціональному використанню водних об'єктів повинна приділятися посилена увага. За цих умов першочерговими завданнями усіх суб'єктів господарювання є економія води, відтворення та утримання в належному стані водних ресурсів, запровадження для цього ефективного механізму державного регулювання водокористування та водовідведення.

Зважаючи на вищезазначене, в господарській діяльності пріоритетом повинно бути безаварійне функціонування гідротехнічних споруд, дотримання встановлених режимів водосховищ і водогосподарських систем для того, щоб

не допускати забруднення водних ресурсів, домогтися їх відтворення, збереження і раціонального використання. Насамперед, це досягається за рахунок відтворення водних джерел, адже витік кожної річки, річечки чи струмка починається саме з природного джерела – зародка водної артерії.

Занепокоєння викликає стан прибережних захисних смуг водойм через їх засмічення побутовим і будівельним сміттям, відпрацьованими гумовими шинами, забруднення вод несанкціонованими стоками побутового призначення від власників приватних домоволодінь, промислових підприємств, самовільною забудовою.

Погіршенню екологічного стану також сприяло зволікання з відведенням у користування прибережних водоохоронних смуг річок і водойм, порушення правил господарської діяльності в їх межах, замуленість, поширення болотної рослинності, що призводить до заболоченості та підтоплення, відсутність належного екологічного виховання населення тощо.

З метою збереження поверхневих вод від забруднення необхідно здійснити комплекс заходів щодо підтримання належного санітарного стану шляхом видалення природного грязевого наносу та водної рослинності водних об'єктів на території міста.

Основним заходом покращення стану атмосферного повітря в місті є збереження існуючих, створення нових зелених насаджень та догляд за ними. При виконанні комплексу заходів зелені насадження здатні значно поліпшити екологічний стан та зовнішній вигляд міста, створити більш комфортні мікрокліматичні, санітарно-гігієнічні та естетичні умови на вулицях, у житлових квартирах, громадських місцях (парках, бульварах, скверах, на площах).

III. Мета Програми на 2018-2020 роки

З метою реалізації вищезазначених напрямів до даної Програми включені природоохоронні заходи з відповідним фінансуванням за рахунок коштів фонду охорони навколишнього природного середовища та власних коштів підприємств та установ.

Поліпшення стану довкілля міста шляхом охорони і раціонального використання водних ресурсів, проведення дослідження впливу підприємства уранодобувної промисловості, зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, зменшення негативного впливу промислових відходів, координація заходів суб'єктів господарювання, охорона та раціональне використання природних рослинних ресурсів, збереження природно-заповідного фонду.

IV. Пріоритетні напрями розвитку галузі на 2018-2020 роки

Пріоритетними напрямами охорони довкілля та раціонального природокористування міста слід визначити:

- охорона водних ресурсів та поліпшення екологічного стану річок;
- вплив виробничої діяльності підприємства на навколишнє природне середовище;

розв'язання проблеми знешкодження, утилізації промислових відходів; проведення комплексу заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел; відновлення зелених насаджень.

Передбачається зосередити увагу на вирішенні вищезгаданих проблем шляхом реалізації пріоритетних напрямків, які покращать екологічний стан території міста.

У зв'язку з цим першочергові заходи охорони довкілля спрямовані на охорону водних ресурсів, атмосферного повітря, зменшення забруднення від побутових і промислових відходів, організацію нормативних санітарно-захисних зон навколо підприємств та забезпечення охорони довкілля.

V. Основні завдання щодо реалізації пріоритетів розвитку галузі на 2019 рік з обґрунтуванням шляхів і способів розв'язання проблем розвитку галузі, необхідних обсягів та джерел фінансування на 2018-2020 роки

Екологічні проблеми міста здебільшого обумовлені антропогенним впливом на довкілля і відрізняються інтенсивністю їх прояву на різних територіях міста.

Збереження і відновлення безпечного, сприятливого для існування людини довкілля потребує чималих зусиль і ресурсів. Збалансований розвиток вимагає значних капіталовкладень в охорону навколишнього природного середовища для компенсації негативних наслідків господарської діяльності. Найважливіша складова в цьому процесі - фінансування. Обсяги коштів, що на сьогодні спрямовані на природоохоронні заходи, є недостатніми.

Пріоритетними завданнями в галузі охорони атмосферного повітря є зменшення навантаження автотранспорту на найбільш забруднену центральну частину міста через реалізацію нової транспортної стратегії, збільшення кількості рухомого складу електротранспорту, застосування на автобусних маршрутах автомобільного транспорту великої місткості, будівництво заїзних кишень на зупинках громадського транспорту та їх озеленення, розширення зелених смуг вздовж автошляхів, будівництво велодоріжок, збільшення зелених зон міста, впровадження новітніх установок на котельнях.

Не менш важливий напрямок природоохоронної діяльності – це формування у населення екологічної свідомості. Важливо, щоб кожна людина при здійсненні суспільно-виробничої діяльності, в побуті чи на дозвіллі виявляла достатній рівень екологічної свідомості і розуміння своєї особистої відповідальності перед близькими, сусідами і підростаючим поколінням за наслідками свої дій – великих, малих і дріб'язкових.

Завданням Програми є поліпшення довкілля та раціональне використання природних ресурсів у місті шляхом здійснення наступного комплексу заходів:

зменшення техногенного навантаження та приведення русел річок у природний стан (додаток до Програми - Охорона і раціональне використання водних ресурсів);

моніторинг та оцінка впливу виробничої діяльності підприємства на навколишнє природне середовище (додаток до Програми - Ядерна і радіаційна безпека);

розв'язання проблеми знешкодження, утилізації промислових відходів (додаток до Програми - Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів);

скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел викидів до нормативних показників (додаток до Програми - Охорона атмосферного повітря);

заходи з озеленення міста (додаток до Програми – Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів).

VI. Ресурсне забезпечення

Витрати на реалізацію природоохоронних заходів, передбачених Програмою на 2018-2020 роки, в розрізі джерел фінансування передбачається проводити за рахунок коштів фонду охорони навколишнього природного середовища та власних коштів підприємств та установ.

Фінансово-економічний механізм реалізації Програми включає в себе засоби економічного стимулювання природоохоронної діяльності та засоби економічного покарання за порушення чинного екологічного законодавства.

Кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища використовуються для цільового фінансування щорічного переліку природоохоронних заходів у місті Кропивницькому, які відповідають видам діяльності, що належать до затверджених постановою Кабінету Міністрів України природоохоронних заходів. Заходи, які передбачаються Програмою природоохоронних заходів місцевого значення, плануються на підставі звернень виконавчих органів Міської ради міста Кропивницького відповідно до наділених повноважень.

Щодо зменшення техногенного навантаження та приведення русел річок у природний стан враховано пропозицію Головного управління житлово-комунального господарства про проведення заходів щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річки Інгул в межах міста (по течії від мосту по вулиці Вокзальні до вулиці Кропивницького).

Стосовно охорони і раціонального використання природних рослинних ресурсів враховано пропозицію управління освіти Міської ради міста Кропивницького та закладів освіти про виконання робіт з утримання зелених насаджень, видалення аварійних дерев та проведення озеленення території на території навчальних закладів, а саме: Балашівська гімназія (вул. Івана Франка, 18), ДНЗ № 48 (вул. Академіка Тамма, 27), ЗНЗ № 1 (вул. Преображенська, 103, корп.2), Гімназія № 9 (вул. Академіка Корольова, 27/21), ЗОШ № 19 (вул. Волкова, 24), ЗОШ № 31 (вул. Космонавта Попова, 11-а), ЗОШ № 33 (вул. Микитенка, 35), ДНЗ № 31 (вул. Андрія Матвієнка, 4), ДНЗ № 54 (вул. Олега Ольжича, 26), ДНЗ № 69 (вул. Лінія 10-а, буд.1, селище Гірниче).

Для вирішення проблем екологічного характеру виробничого комплексу обласного центру виконання відповідних природоохоронних заходів передбачено за власні кошти підприємств.

VII. Кількісні та якісні критерії ефективності виконання Програми

При реалізації заходів Програми передбачається:

поліпшення екологічного стану річок шляхом видалення природного грязьового наносу та водної рослинності;

проведення дослідження впливу підприємств уранодобувної промисловості на стан довкілля;

зменшення кількості утворених і накопичених промислових відходів;

проведення комплексу заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів, впровадження нових екологічно безпечних технологій виробництва, проведення реконструкції та модернізації систем пило-, газоочисних установок підприємств міста;

відновлення зелених насаджень шляхом створення та здійснення догляду за ними.

VIII. Напрями реалізації заходів Програми

У результаті впровадження заходів Програми передбачається:

зменшення техногенного навантаження на водні об'єкти та приведення у природний стан, розробка та впровадження ефективних і економічно привабливих новітніх технологій щодо зниження мінералізації шахтних вод, вдосконалення запропонованих методів очистки;

проведення дослідження впливу підприємств уранодобувної промисловості та додержання вимог норм радіаційної безпеки;

зменшення кількості утворених і накопичених промислових відходів;

зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

відновлення зелених насаджень.

**Начальник управління земельних відносин та
охорони навколишнього природного середовища**

Олег ВОВЕНКО

Додаток
до Програми природоохоронних заходів
місцевого значення на 2018-2020 роки

ЗАХОДИ

щодо реалізації Програми природоохоронних заходів місцевого значення на 2018-2020 роки (нова редакція)

№ з/п	Зміст заходу	Відповідальні виконавці	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Загальна вартість, тис. грн на 2018-2020 роки	Фінансове забезпечення за роками (тис. грн)			Результат впровадження
						2018	2019	2020	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Охорона і раціональне використання водних ресурсів									
1	Виконання комплексу заходів щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану русел річок, а також заходи для боротьби зі шкідливою дією вод на території міста (очищення русел річок від дерев)	Управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища	2018-2020	Бюджет міста	1665,1	980,0	600,0	219,4	Поліпшення екологічного стану річок та охорона водних ресурсів
2	Пошук і впровадження ефективних методів зниження мінералізації шахтних вод	Державний концерн "Ядерне паливо" м. Київ, вул. Хрещатик, 34, ДП "Схід ГЗК" м. Жовті Води, Дніпропетровська обл., вул. Горького, 2	2018-2019	Власні кошти підприємства	-	-	-	-	Впровадження ефективних і економічно привабливих новітніх технологій щодо зниження мінералізації шахтних вод, розгляд запропонованих методів очистки

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	Поліпшення якості очистки шахтних вод на установці очистки шахтних вод Інгульської шахти ДП “Схід ГЗК”	ДП “Схід ГЗК” м. Жовті Води, Дніпропетровська обл., вул. Горького, 2	2018	Власні кошти підприємства	7200,0	7200,0	-	-	Підвищення ефективності очищення шахтних вод
4	Контрольні виміри скидів у водні об’єкти	КП “Тепло-енергетик”, вул. Енергетиків, 20	2018	Власні кошти підприємства	5,0	5,0	-	-	Поліпшення екологічного стану водойм
Всього:				Бюджет міста	1665,1	980,0	600,0	219,4	
				Власні кошти підприємства	7 205,0	7 205,0	-	-	
Всього по розділу:					9004,4	8185,0	600,0	219,4	
Ядерна і радіаційна безпека									
1	Проведення моніторингу (оцінка впливу виробничої діяльності шахти на навколишнє природне середовище)	ДП “Схід ГЗК” м. Жовті Води, Дніпропетровська обл., вул. Горького, 2	2018-2020	Власні кошти підприємства	2550,0	850,0	850,0	850,0	Додержання вимог норм радіаційної безпеки
2	Інформування щодо радіоекологічного стану території навколо проммайданчика Інгульської шахти (після проведення досліджень)	ДП “Схід ГЗК” м. Жовті Води, Дніпропетровська обл., вул. Горького, 2	2018-2020	Власні кошти підприємства	-	-	-	-	Додержання вимог норм радіаційної безпеки та інформування населення про стан довкілля
Всього:				Власні кошти підприємства	2550,0	850,0	850,0	850,0	
Всього по розділу:					2550,0	850,0	850,0	850,0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів									
1	Збільшення об'ємів вилученої та утилізованої вторсировини за рахунок роздільного збору відходів	ПАТ "Ельворті", вул. Євгена Чикаленка, 1	2018-2020	Власні кошти підприємства	-	-	-	-	Зменшення впливу відходів на довкілля міста
2	Утилізація відходів	КП "Тепло-енергетик", вул. Енергетиків, 20	2018	Власні кошти підприємства	1,0	1,0	-	-	Зменшення впливу відходів на довкілля міста
3	Проведення лабораторних досліджень вапняного шламу	КП "Тепло-енергетик", вул. Енергетиків, 20	2018	Власні кошти підприємства	1,0	1,0	-	-	Зменшення впливу відходів на довкілля міста
Всього:				Власні кошти підприємства	2,0	2,0	-	-	
Всього по розділу:					2,0	2,0	-	-	
Охорона атмосферного повітря									
1	Реконструкція витяжної вентиляції зварювальних кабін з встановленням фільтрів	ПАТ "Ельворті", вул. Євгена Чикаленка, 1	2018-2020	Власні кошти підприємства	1530,0	30,0	1500,0	360,0	Зменшення викидів в атмосферне повітря
2	Проведення виробничо-лабораторного контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферу від стаціонарних джерел викидів	ПАТ "Ельворті", вул. Євгена Чикаленка, 1	2018-2020	Власні кошти підприємства	14,0	2,0	12,0	12,0	Зменшення викидів в атмосферне повітря

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	Контрольні виміри викидів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел	КП “Тепло-енергетик”, вул. Енергетиків, 20	2018	Власні кошти підприємства	10,0	10,0	-	-	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
Всього:				Власні кошти підприємства	1554,0	42,0	1512,0	372,0	
Всього по розділу:					1926,0	42,0	1512,0	372,0	
Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів									
1	Заходи з озеленення міста	Управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища	2018-2020	Бюджет міста	1990,1	849,5	549,7	456,6	Відновлення зелених насаджень
Всього:				Бюджет міста	1990,1	849,5	549,7	456,6	
Всього по розділу:					1855,8	849,5	549,7	456,6	
Збереження природно-заповідного фонду									
1	Розроблення проектів створення територій і об'єктів природно-заповідного фонду та організації їх територій	Управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища	2018-2019	Бюджет міста	95,0	95,0	30,0	-	Виконання заходу зі збереження об'єктів природно-заповідного фонду
Всього:				Бюджет міста	95,0	95,0	30,0	-	
Всього по розділу:					125,0	95,0	30,0	-	
Всього по Програмі, 2018-2020 роки:					15463,2	10 023,5	3541,7	1898,0	

Начальник управління земельних відносин
та охорони навколишнього природного середовища

Олег ВОВЕНКО